VIII. évfolyam. Celldömölk 1912 március 24. 12. szám

KEMENESALJA

VEGYES TARTALMU FÜGGETLEN LAP

Megjelen minden vasárnap reggel.
Előfizetési ára: Egész évre 8 korona, félévre 4 korona, negyedévre 2korona.
Egyes szám ára darabonként 20 fillér.

Felelős szerkesztő: DINKSREVE NÁNDOR

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Dinksreve Nándor könyvnyomdája Celldömölkön. Ide intézendők a szellemi részt illető közlemények, hirdetések és mindennemű penzilletékek.

Az összetartás sikere.

Igen sokszor rossz véleményünk van a magyar népünk értelmi szinvonala felől. Akiknek rossz véleményük van, azok nem ismerik se a német, se a francia parasztot. Bátran lehet mondani, hogy népünk sokkal intelligensebb, mint ennek a két kulturnemzetnek a fia. Legyen azért jelszavunk: Ne bántsd a kisgazdát! Ne bántsa senki a kisgazdát. Ne vádolja meg senki, hogy a haladásnak nem barátja, hogy az iránt nincs érzéke. Igen szép beszédes példák vannak arra, hogy a mezőgazdasági munkások és a kisgazdák a maguk kis társulatával, a szövetkezeteik, köreikkel nagy sikerre vittek egyes okos kezdéseket a maguk és községük jóvoltát szolgálták vele.

Ennek az összetartásnak, ennek a jóravalo iparkodásnak egy pár beszédes sikerét irjuk itt le.

Messze az ország szivétől a székely erdős hegyek zárt völgyében van egy község: Felsőcsernátony. A multból arról volt hires, hogy a régi magyar irodalomnak egy örökhires tagja, Bod Péter itt született. Ujabban a község szövetkezetei és az ezekkel elért sikerek révén tette hiressé a nevét. Van minta méhese, minta gazdasága, gépbeszerző szövetkezete.

Gépszine telve gépekkel. Rendes körhelyiséget tart fenn, hol 20 napi és szakujság tesz tanuságot a haladásról. Felszinen tartja a gabona, gyümölcsértékesitő, fogyasztási szövetkezet eszméjét és a székelység legégetőbb sebét: a legelőkérdést megoldani igyekszik. Népháza most épült fel.

Mezőgyán biharmegyei községben alig lakik kétezer lélek. De ez a 2000 ember, mint két testvér összetart. Kibérelték a 634 holdas Kása pusztát, amelynek fennálló forgalma immár 20000 K. A pénztárnok és könyvelő, ketten mindössze 80 korona fizetést kapnak. Aki ebben a haszonleső korban ezt nem mondja önzetlenségnek, az nem tudja megbecsülni a közjó érdekében való lelkes munkát

Buj községe Szabolcsban van. Biz ez a község igen siralmas helyzetben volt néhány év előtt. Uzsorások karmaiban nyögtek a gazdák. Ma a lakosság helybeli hitelszövetkezetének betéte 150000 korona. Boltjában, mely a maga házában van, a maga husát, a maga zsirját, maga vetőmagját árulja. Ahol összesen 57 lakóház van, az ugyancsak Öklöm falu. Ilyen Uszor község Pozsonyban. De amilyen kicsiny a falu, olyan derék a népe. Van népháza, benne gazdakör, háziipar foglalkoztató műhely, fogyasztási szövetkezet, népkönyvtár, meg a szegényeknek — menedéket adó szobája. Mindezeknek okos kezdeményezője Sweiger Etelka tanitónő volt.

A példát adó községek közé soroljuk Szabadbárándot, hol a kisgazdák és munkások köre megszervezte a gépbeszerző, a tejszövetkezet, a munkások rokkant és nyugdijegyletét. Szövetkezetének forgalma a félmillió koronát jóval meghaladja.

Somogymarczali élelmes népe viszont a legelőföldjavitás komoly és évekre terjedő munkájával, a jobb legelő tehenek elterjesztésével, az állattartás jövödelmező tételére tette nevét ismertté.

A nagybelicsi munkások és kisgazdák rákaptak a mezőgazdasági háziiparra

Képek a szabadságharcból.

Marcius 15-diko alkalmából irta Farkas Emőd.

A csodaágyu

Mikor a honvédek Vác előtt taboroztak, Bernátsky Antal köztüzér hazafutott s édesanyja jól tartotta kedvenc ételével: turósgombóccal.

Pukkadásig jóllakott, amit nem tudott bekebelezni, azt papirosba gyömöszölve, elrejtette az ágyucsőbe.

Egy óra mulva ágyuszemle volt. Az ütegparancsnok le- s felhajlitotta az ágyucsöveket s belenézett, hogy nem rozsdások-e?

Amint Bernátsky ágyujához ért s lefelé forditotta a csövet, abból egy halom turósgombóc potyogott ki.

Az ütegparancsnok elbámult. Bernátsky meg kékült-zöldült.

— Miféle csodaágyu ez? — kérdezte aztán.

— Ideiglenesen éléskamrának rendeztem be, — mondta Bernátsky bátorságot kapva.

— No szép tüzér, aki turósgombóccal akar lövöldözni az ellenségre.

— Ezzel én csak magamba akarok lövöldözni, az ellenségnek jobb a vasgombóc, mert az örökre megfekszi a gyomrát.

Az ütegparancsnok mosolygott s tovább ment, Bernátsky pedig felszedegette a porból a gombócokat, megtörülgette s ismét eldugta a furcsa éléskamrába.

A makói hősök

Az aradi véres utcai harcban, mikor a honvédeket első izben kiszoritották a városból, a 29. zászlóalj három közvitéze, Bombiák János és két makói földije elrejtőzött a Tököly-ház udvarán.

— Felnyársolnak itt bennetket a rácok; — mondta az egyik közvitéz.

— Ne félj tőle, csinálok én köztük olyan ribbilliót, hogy mire észre térnek, már mi ugron-berken tul leszünk! — felelte Bombiák.

Azzal a kerítéshez támaszkodtak s a résen át figyeltek.

Egyszerre dobpergést hallanak s a hirhedt Joanovics Mihály őrnagy alakja tünik fel előttük, aki ficánkoló, büszke ménen, kivont karddal vezette zászlóalját a Tököly-ház felé.

Bombiák célba vette Joanovicsot s ledurrantotta.

A szerbek ijedten álltak meg, mire a másik két honvéd is rájuk tüzelt.

A szerbek észrevették a lobbanás fényét s rémes orditással törtek be a Tököly-ház udvarára.

— Utánam, bajtársak! — kiáltotta a hős Bombiák s áttugrott a kerítésen.

Társai követték s csatlakoztak Asztalos őrnagy csapatához, mely ép akkor indult a város visszafoglalására.

„Még éjjel se hagynak nyugodni!"

Egy Kossuth-huszárcsapat éjfél után érkezett Torda városába s jelentkezni akart báró Kemény Farkas őrnagynál.

és hogy anyag hiányában télente ne kényszerüljenek kezüket összetenni, berendezkedtek nemes füzvessző termelésre. A mezőgazdálkodás oly nagyfoku, hogy ma már a kisgazdák 3000 métermázsa mütrágyát vesznek. De azt se veszik és szórják el Hübele Balázs módjára, hanem kisérleti telepükön kipróbálták, mit érdemes, hogyan érdemes; mi a haszna, mennyi a haszna?

Ilyen a mi népünk. De vezetőkre, — arra igazán sokfelé szükségünk van.

Községek és a közegészség.

Ha az ember életében a szappan és vizhasználat mennyiség fokának a mutatója, a községek életében a müveltség fokának a mutatója a köztisztaság és kifejezője a középületek állapota, különösen az iskolaépület.

A köztisztaság két irányban terjed ki: *óvatosságból és védekezésből.* Az óvatosság állandó készenlétben tartja az embert és azon iparkodik, hogy ne legyen soha kedve a »tót«-nak szállást verni nálunk. A védekezés pedig arra való, hogy a megjelent bajt ne hagyjuk gyökeret verni köztünk. Olyan eljárás ez, mint pl. mikor a magtárból a megjelent zsizsikhadat akarják kitessékelni. Hogy teszik ezt? A magtár állandó tisztitásával és a gabona lapátolásával.

Csakhogy nálunk hogy történik? Ugy, hogy a köztisztaságnak óvatosságból és védekezésből való keresztülvitelét akkor akarjuk megtenni, amikor már a bajokat *támadni* kellett volna. Szóval: amikor már késő.

Akkor meszeljük a hidast, amikor már megdöglött az ártán. Eső után kapunk ránk köpönyeget.

A bajt megelőző eljárás tudniillik százszorta könnyebb. Százszorta könnyebb óvatosságból és védekezésből a tisztaságot keresztülvinni, mint a bajokat támadni. Miért? Mert minden bajjal szemben csak egyféle a tisztaság, de valahány alakban jelenik meg a baj, annyiféle lesz a támadás. A tisztaság keresztülvitelére tehát elég az iskolázott értelmesség, a támadás már mindig szakember dolga. Mig az óvatosságból és védekezésből keresztül hajtandó intézkedésekben minden község vezető értelmisége elég lehet, addig a bajok támadásában mindig csak orvos vagy orvosok működhetnek sikerrel.

Ámde óvatosságból való tisztaságról általában szó alig is lehet, a védekezésből való tisztaság pedig hasonlatos ahhoz az eljáráshoz, mikor valaki valami amulettet akaszt a nyakába, hogy az most már minden ellen megvédi. Községeink eme eljárása hasonló a falusi ama eljáráshoz, mikor a szoba büdös levegőjét almahéj, kenyérhéj, cukor égetésével akarják jóvá tenni, füstöléssel javitani.

A támadó eljárás is hasonló a kuruzsláshoz. A legtöbbször szemfényvesztésre való, hogy csak a cime legyen meg a dolognak. És a legokosabb dolog is, a legjobb utasitás, rendelet is csak arra való lesz, hogy éppen az ellenkezőjét tegyék meg. Igy nem csoda, ha általánosan elterjedt nézet, hogy: nem árt a parasztnak a menykü sem.

Jellemző közegészségünk állapotára általában a következő megtörtént eset.

Az egyik község egy lakója harmadnapos hideglelésben feküdt. Már annyira elgyengült, hogy a lábán sem tudott járni, de orvost nem hivtak még sem.

Véletlen a faluba vetődik egy koldusasszony. »Adószedés« végett odakeveredik a hideglelős ember házához s ott kölcsönös jó sopánkodás után megérti a koldusasszony, hogy hideglelős van a háznál. Erre rögtön kinyilatkoztatja, hogy ő ahhoz ért, ő megtudja gyógyitani. Igérnek neki rögtön betethavat, fizetést, csak gyógyitsa meg. És az asszony a leggyakorlottabb müértéssel hozzáfog az »orvosság« elkészitéséhez. Megfogja a a hideglelősék macskáját, megmossa az ülőfelét, tesz a mosadékba tyukpiszkot és egyéb állati szennyet, végül kever bele emberi vizeletet és ezt itatják meg a beteggel, aki persze ennek a disznóságos keveréknek az eredetéről mit sem tud.

És a koldusasszony »működéséért« 10 koronát kért és vágott zsebre!

Hát a beteg, a hideglelős? Szerencsére *mégis* meggyógyult.

És ez az eset nem mese. Ma is él jó egészségben a »hőse«. Maga beszéli el a később megtudott dolgot.

A községek ép igy állnak a közegészségügyével szemben.

Lássunk csak egy-két példát.

A tudomány kideritette, hogy a legtöbb veszedelemnek maga az ember az elhordója, a szétterjesztője. Igy például az ember köpése lehet nagyon sok baj terjesztője. Mikor aztán kiadták a köpési tilalmat rendeletben: csak annál fényesebbeket köpték az atyafiak. Kideritette a tudomány, hogy az emberi ürülék szintén veszedelmes terjesztője lehet, ha porral keveredik, számtalan betegségnek. Elrendelték a kötelező árnyékszék állitást. Ez történt 1893-ban, illetve 1894-ben. Föl is állitották a holmi rossz ferslagokból, ládákból, mikből megszerkesztett árnyékszékeket, mert »muszáj« volt, de csak azért, hogy melléje is lehessen kuporodni. Rája ugyan ma is alig jár valaki. Sőt mivel senki sem őrzi ellen, lassan össze is dől és uj nem látja a helyét.

A magyarság még ma is bizonyos lenézéssel, kicsinyléssel tekint zsidóra, németre. Pedig mindegyiktől sokat, nagyon sokat tanulhatna.

A zsidó például évezredeken keresztül már soha nem ül asztalhoz mosatlan kézzel. Amely községben 10—20 zsidó család együtt van: ott a legelső teendőjük egy fürdőnek a megépitése.

Az a német pedig, akiről a magyar csak annyi »jót« tud mondani, hogy »mégis huncut«, olyan minta gazdálkodást és a gazdálkodás terén olyan haladást tudott előmutatni, hogy ebben is bátran tanulhat tőle a »paraszti« sorsot kedvelő magyar, nem is számitva az egészségügyet.

Ez a német meghóditott a viztől, mocsártól, termékenységtől megvert olyan területeket, amelynek a magyar feleje sem szagolt. Ez a német valóságos hősiességgel nézett szembe a halállal, mikor letelepedett egy-egy helyre. Olyan helyeken vert tanyát, ahol álló 50—60 esztendőn keresztül tizedelte a gyilkos mocsártól, egészségtelen talajtól származó nyavalya. Volt olyan év, hogy a község lakosságának majd a fele pusztult bele. S ma? Teremtett olyan közegészségi viszonyokat, hogy messze mögötte marad bármelyik magyar falu.

Utas.

A helybeli posta elleni panaszok orvoslása.

Ujabban általános panasz merülvén fel postánk ellen, a közönség egyetemes zugolódása elhatott a kereskedelemügyi miniszteriumig is. A helybeli kereskedők egyesülete aztán a bajokon segitendő, az intőző felsőbbséghez fordult panaszával. A pontozatokba foglalt kifogasok főképen azok, melyekre a kereskedelemügyi miniszterium alább leközölt rendeletében az 1) pontban adta meg a választ. Nemkülönben kifogás tárgyát képezte a megbizhatóság is, melyre nézve szintén orvoslás kéretett. A miniszteri rendelet teljes terjedelmében a következőképen hangzik:

10126/V. 1912. sz.

Orsz. Magyar Kereskedelmi Egyesületnek

Budapest.

Az 1911. évi szeptember hó 27-én kelt 3828/1911. számu felterjesztésében, melyben a czelldömölki posta és távirda hivatal ellen felmerült panaszok megszüntetését kéri, értesitem az Egyesülést a következőkről:

Az a kivánság, hogy a czelldömölki posta és távirda hivatal kincstári kezelésbe vétessék, nem teljesithető, mert ezt a hivatal forgalma — bár elég jeleutékeny — most még nem indokolja. A czelldömölkinél jóval nagyobb forgalmu posta és távirda hivatalok vannak postamesteri ellátásban s az igényeket mégis minden irányban kellőkép kielégitik. Intézkedtem ennélfogva, hogy a

---

A kapu zárva volt, de a huszár könnyen feltalálja magát. Megkocogatták az őrnagy ablakát. Nagysokára kinyilt és hálóköntösben egy álmos fej kandikált ki rajta.

— Mit akarnak? — szólt rá mérgesen a huszárokra.

— Jelentjük alássan, őrnagy ur, megérkeztünk.

— Ó, hogy még éjjel se hagynak nyugodni — kesergett a báró.

— Nem bizony, őrnagy ur, — felelte egy Csató nevü vig huszár, — mert katonák vagyunk.

A báró mitsem szólt, csak nagy mérgesen bocsapta az ablakot az orruk előtt.

— No ez is jobb lett volna kisasszonynak, mint katonának! — morogták a huszárok.

Hanem a kényelmes mágnásból csakhamar igazi csataoroszlán lett s főleg neki köszönheti a nemzet, hogy Bem apó a piski-i hidat elfoglalta.

Csak utánam fiaim!

Mikor Branyiszkónál a 34. tót zászlóalj csatarendbe állott, Guyon eléjük lovagolt és igy szólt:

— Elől dupla lénung, hátul kartács!

Erdősi Imre, a hős piarista tábori pap pedig a rohamjelre feltartotta a keresztet s tótul igy kiáltott:

— Csak utánam fiaim!

És a fellelkesült zászlóalj oroszlánként rohant előre.

A győzelem után hozzájuk lovagolt Guyon, nagyon megdicsérte őket s ezzel végezte beszédét:

— Két hónapra dupla lénung!

Egy jókedvü huszártiszt erre Guyonhoz fordult:

— Hát a páter mit kap?

— Lelki feloldozást! — mondta mosolyogva Guyon.

czelldömölki posta és távirda hivatallal szemben témasztható jogos igények szintén kielégitést nyerjenek s a közönségnek a posta és távirda hivatal ellen panasza ne legyen.

A tudomásomra hozott konkrét panaszokat megvizsgáltattam és a megállapitott sérelmeket orvosoltattam. Különösen pedig:

1. Utasitom a postamestert, hogy ugy ő, mint alkalmazottjai a postát igénybe vevő felekkel szemben udvariasak és előzékenyek legyenek;

2) a kért telefonfülkét felállittattam;

3) a kisebb fajta régi levélgyüjtő szekrényeket ott, ahol szükségesnek bizonyult, nagyobb alakuakkal cseréltettem ki, a forgalmasabb helyeken pedig gépszerkezetü levélgyüjtőszekrények kifüggesztését rendeltem el;

4) a postamestert köteleztem, hogy állandóan két megbizható és kellő értelmiséggel rendelkező kézbesitőt alkalmazzon és a táviratok gyors kézbesitéséről gondoskodjék;

5) hogy a fiókbérlők számára a felek helyéről nyitható záros fiókos szekrényt állittasson fel, ahonnan a fiókbérlők leveleiket a hivatalos órák alatt bármikor maguk vehessék ki. — Addig is, mig ez megtörténik, a hivatal ugy kezeli a fiókbérlők levelezését, hogy abban illetéktelen egyének betekintést ne nyerhessenek;

6) szigoru kötelességévé tétetett a postahivatalnak, hogy az expresz érkezett csomagokat a közönség részére megállapitott hivatalos órák alatt vasár- és ünnepnapokon is kiadja;

7) a postautalványok kézbesitésének gyorsitása érdekében — egyenlőre kisérletképen — elrendeltem, hogy az utalvány elismervénnyel egyszerre az utalványok is kézbesittessenek és hogy az utalványok kifizetésére, ha a hivatal elegendő készpénzkészlettel nem rendelkezik, az utalványok beérkezése után azonnal táviratilag kérjen pénzellátmányt.

Végül figyelmeztetem a soproni posta és távirda igazgatóságot, hogy a czelldömölki postahivatal müködését kisérje éber figyelemmel és mihelyt bármely rendellenességet tapasztal, ennek megszüntetése iránt haladéktalanul intézkedjék.

Budapest, 1912. március 8-án.

A miniszter megbizásából:

A posta és távirda vezérigazgatója.

Hisszük most már, hogy az anomáliák megszünnek és illetéktelen egyének a levelezéseket nem fogják betekinteni.

Bucsuestély.

Ländler Samu távozása.

A kartársi és emberbaráti szeretet páratlan megnyilatkozását látták azok, akik szerdán este végignézték a Czelldömölki Kereskedők Egyesületében lefolyt mulatságot. A helybeli kereskedő világ egyik közszeretetnek és nagyrabecsülésnek örvendő tekintélyes tagja, Ländler Samu nagykereskedő, az egyesületnek érdemes alelnöke, távozott körünkből s a kartársak azt találták a bucsuzás legalkalmasabb módjául, ha egy társas estély keretében korporative mondanak neki istenhozzádot.

A városunkat örökre elhagyó nagykereskedőt szerdán délután kedves meglepetés érte. Kartársai küldöttségileg járultak elé és ünnepélyes dictioban invitálták meg családjával együtt a bucsuestélyre. A távozó közismert szerénysége talán tiltakozott volna a nyilvános ünnepeltetés ellen, de mert a közóhaj elől kitérni lehetetlen volt, megható szavakban köszönte meg a meghivást. Ilyenkor nehezedik a szivre az a fájó érzés, mely feltörni kiván, de a baráti szeretet által visszatartva, lidércnyomást gyakorol. Az életviszontagságok zsibbasztólag hatnak s érzékeltenné teszik azt a forrást, ahonnan az öröm- és fájó érzelmek rendszerint fakadnak, immunissá válik az önzés terén gomolyó emberiség törekvéseitől; de midőn száznak dobják le magukról az egoismus lebernyegét s egyszerre tárul fel ugyanannyi sziv a maga teljes tisztaságában s palástolatlanul kiáltja felénk: »hisz' szerettünk téged«, lehetetlen visszatartani a szemekben megcsillanó könnyeket. Hogy a valóságban is igy történt, az estélyen lefolyt események igazolják.

A toasztok özöne méltóan illusztrálták az ünnepelt érdemeit. Életéből husz esztendőt töltött városunkban s itt szerezte azokat a fehér hajszálakat, amelyek tisztességben öszültek meg, mintegy fehér koronát képezve fején, a szintiszta puritán jellem és becsületesség symbolizálására. Kereskedelmi téren szaktekintély volt mindvégig, szavait, tanácsait kartársai respektálták.

Az egyesület ifjabb és vénebb generátiója egyaránt megjelent az estélyen. Az illustris társaság dekorumát abban a sok nőben láttuk, akik szintén bucsuzni jöttek az estélyre. A kora esti órában már teljes volt a társaság; megszólalt a zene, a mámoritó pezsgő üvegje üdvlövéseket tett, mire a hangulat rövidesen emelkedni kezdett. Az egyébként mindig komoly férfiak kivetkőztek eredeti mivoltukból, feledve a napi fáradalmakat és az agyban motoszkáló számitásokat, átengedték magukat a gondtalanságuak és utat hagytak a jókedv szabad folyásának. Mig a nyelvek akadálytalanul mozogtak, áradt a sok toaszt, midőn pedig már mindenki érezte, hogy az uralkodó állapotok alkalmatlanok a szónoklásra, a zenekar vette át a szerepet, huzva a legszebb, a legvidámabb és leglelkesitőbb dalokat. Mondanunk se kell, hogy az ünnepelt férfiu az ünnepeltekkel együtt vigadott, dalolt és táncolt. Akinek nem akadt táncosnője, sólót lejtett, vagy hasonnemü partnert fogott magának. A szüknek bizonyult tér később már olyképpen terjesztetett ki, hogy a kiszorultak az asztalokra és billiardasztalra kaptak fel, mert mindenkinek táncolni kellett, ezt megkövetelte a pezsgő, a jókedv. Ilyenkor pedig mindenki ugy segit a bajon, ahogy tud.

Hajnali 3 órakor zenditett rá a zenekar az első Rákóczy-indulóra, jelezve, hogy a társaság egy taggal megapadt. Öt-tiz percenként megismétlődött az induló, mikor az utolsó akkordok is elhangzottak, reggeli négyet ütött az apátsági templom toronyórája.

Ilyen volt a finálója egy érdemekben gazdag, közszeretetben álló kereskedő itteni karrierjének, hogy Győrött, uj környezetben szintén embertársainak rokonszenve és szeretete fogja őt övezni, semmi kétségünk sincs.

HIREK.

Kitüntetett alispán. Vármegyénk alispánját, mint tudvalevő, a király a vaskorona renddel tüntette ki. Az ordó átadása ünnepélyes aktus keretében fog megtörténni, amelyen a helybeli szolgabirói hivatalt Somogyi Aladár szolgabiró képviseli.

A püspök bérmáló körutja. Mikes János gróf megyéspüspök a tavasszal megkezdi az egyházmegye területén a bérmálás szentségének kiosztását. A tavaszi bérmant tervezete most jelent meg püspöki körlevélben. E megállapitások szerint április 15-én Kőszegen s 22-én a zalaegerszegi plébániákban fogja a bérmálást eszközölni. Mindkét helyen előtte való napon — az első áldozóknak fogja kiosztani az Oltáriszentséget. Május folyamán a jánosházai, kemenesaljai és sárvári esperesi kerületek következő plébániáiban — és pedig minden plébánia hiveinek külön-külön — szándékozik a bérmálás szentségét kiosztani. Jánosháza, Karakó, Zalaerdőd, Hosszuperesztег, Egyházashetye, Káld, Vásárosmiske, Gérczé, Nyőgér, Alsóság, Izsákfa, Nagysitke, Kemenesmihályfa Ostffyasszonyfa, Kemeneshőgyész, Kemenesszentpéter, Pápóc, Kenyeri, Vámoscsalád, Nick, Felsőpaty, Sárvár, Pecöl és Csenye. Május hó 24-én Czelldömölkön bérmál a főpásztor, aki előtte való napon itt részt vesz az eucharisztikus gyülésen. Ezenkivül a nyári hónapok egy-egy vasárnapján az ikervári, répceszentgyörgyi, ölbői, meszleni, nemesbődi, felsőszilvágyi, salfai, nagypösei, tömördi plébániákban, ősszel pedig a szentgotthárdi és németujvári esperesi kerületekben szándékozik még a bérmálás szentségét kiszolgáltatni.

Jegyzőink közgyülése. Egyik munkatársunk jelenti: Vasvármegye községi és körjegyzői egyesülete mult szerdán tartott közgyülésén behatóan foglalkozott a jegyzők anyagi helyzetével és megállapitván, hogy a zavaros politikai helyzet miatt hamarosan nincs kilátás a jegyzői illetmény törvényes rendezésére, a mellett a megoldás mellett foglaltak állást, hogy 30% erejéig drágasági pótlékot kérnek a községektől addig is, mig a rendezés életbe lép. A jegyzők kérelmüket küldöttséggel terjesztették Herbst Géza alispán elé, aki megigérte, hogy a községeket felhivja a drágasági pótlék megszavazására. A maga részéről készségesen jelentette ki hajlandóságát, hogy a drágasági pótléknak a törvényhatóság részéről való jóváhagyását pártolni fogja. A közgyülésnek másik, nagyon figyelemreméltó és a községek érdekeit hathatósan támogató

tárgya Kecskeméthy István sárvári főjegyzőnek egyhangu helyeslessel fogadott azon előterjesztése volt, hogy akkor, amikor a jegyzők a saját ügyeik előbbrevitelén fáradoznak, ugyuttal a községek terheinek megkönyebbitését is célozzák és akarják. Aki a községek háztartását figyelemmel kiséri, látja és meggyőződik róla, hogy a gyermekvédelmi költségek a községeket tulterhelik, még pedig igaztalanul. És ez az oka annak, hogy eme, méskülönben igazan humanus intézmény a községekben ellenszenvre talál. Kecskeméthy konkrétpéldákkal bizonyitja annak az eljárásnak tarthatatlanságát, hogy a menedékhely nem olyanokcak adja ki a gyermekeket, akik azokat magukhoz fogadják, hanem csak azoknak, akik a tápanyai tisztet és ezzel a dijazást elfogadják. Kecskeméthy főjegyző [illegible]zólalását a közgyülés egyhangulag helyeselte, elhatározván, hogy kérelmet intéz az egyesület a törvényhatósági bizottsághoz, hogy irjon föl a vármegye a belügyminiszterhez, kérvén az elhagyott gyermekek eltartási költségeinek a községekről való levételét és állami költségbe leendő átvállalását. — Sattlmayer Endre a körjegyzők gyermekeinek szombathelyi internátusát melegen ajánlotta kartársai pártfogásába és inditványára elhatározta a közgyülés, hogy a jegyzői irodákban az internatus javára perselyeket fognak elhelyezni. A pénztár megvizsgálása után következett a tisztujitás. Elnökké ismét egyhangu lelkesedéssel Sokoray Eleket választották meg, aki az egyesületet már tiz év óta nagy ügybuzgósággal és ambicióval vezette. Alelnökök: Patonay Sándor és Fritter Győző; főjegyző: Sattlmayer Endre; jegyzők: Dominkovits Miklós László Lajos és Kecskeméthy István; pénztáros: Hersky Béla; ellenőr: Fülöp Lajos; számvizsgálók: Keresztényi Béla, Kiss Károly és Nagy Gyula. A választmány tagjai: Fejes Kálmán Arth Henrik, Weigl Antal, Velancsics Pál, David Ferenc, Gömbös József, Zsigmond Ernő, Bertók Károly, Leiteres I., Leyrer Károly, Szőllőssy János, Holló Emil, Molnár László, Pungor Imre, Németh Károly, Horváth József, Szeredy Viktor, Káply Elemér, Tompa László és Belső József. — Gyülés után a jegyzők a Sebestiába mentek ebédre. — Lapunk részéről örömmel üdvözöljük erdemes jegyzőinket akkor, midőn őket tömörülni és magukat közt a kartársi jóviszonyt apolni tapasztaljuk, de ugyanakkor községeink érdekeit is odaadással és teljes jóakarattal szolgálják.

Egyházi előléptetések. A hivatalos lap mult szerdán közölte, hogy a király vasvár szombathelyi székeskáptalanban Horváth István kanonokot a nagyprépostságra előléptette. Ugyancsak fokozatosan előléptek: Vidos Lajos, Bertalanffy Gyula, Tulok József és Tóth József kanonokok; az ekként megüresedett utolsó kanonoksagra pedig dr. Tauber Sandor szombathelyi papnevelő intézeti aligazgato neveztetett ki. Tiszteletbeli kanonokokká lettek: Nagy Nándor dozmati esperes-plebános és dr. Boda János püspöki irodaigazgató. Gr. Mikes János megyés püspök két theologiai tanárt szentszéki ülnökké nevezett ki, névszerint dr. Császár Józsefet és dr. Erős Józsefet.

Közgyülés. A czelldömölki Kath. Legényegylet 1911. évi március 17-ére elhatározott közgyülését legiukább a pártolótagok részvétlensége végett 1911. március 24-én azaz ma vasárnap a rem. kath. fiuskola termében tartja meg délután 4 órakor, melyre ezuton is meghivja az alapitó és pártolótagjait és az esetleges érdeklődőket szivesen látja az elnökség.

Farsáfizetésünk. A helybeli ev. dalkör által marc. hó 15-én rendezett hazafias ünnepély költségeinek fedezéseképen ujabban még a következő adományok folytak be: dr. Móritz Dénes 5 K, Takách Mártonné 2 K. Almási János, Berta Dávid és Blettler Pál 2—2 K. A rendezőség ezuton is hálás köszönetet mond az adományokért.

A polgári olvasókör mult vasárnap délutan tartotta tisztujitó közgyülését a Bárány-vendéglőben levő helyiségében. A nagy számban egybegyült tagok egyhangulag a volt tisztikart választottak meg. A többi apróbb inditvány letárgyalasa belenyult a beálló estbe, mire egyik tag elárulta a titkot, hogy a naptár szerint holnap Sándor-nap lesz. Simon Sándor elnökön kivül több Sándor nevü tag is lévén jelen, a közgyülés eszrevétlenül átcsapott a Sándorok ünneplésebe, mely aztán egy kedélyes, vidám ramazuriva nőtte ki magát.

Megszünt sertésvész. Egyházashetyén a sertésvész megszünven, a község a zár alól feloldatott.

Gyülések. Ma délelőtt 11 órakor az ipartestület elöljárósága a városház tanácstermében ülést tart. Délután 2 órakor pedig ugyanott ipartestületi közgyülés lesz.

Baleset. A sághegyi bazaltbányában dolgozó Balogh Károly munkás lábára egy nagy kő esett és azon sulyos zuzódást ejtett. A sérült ember lakásán részesül ápolásban.

Uj gyógyszertár. Olert Emil okleveles gyógyszerész a belügyminisztertől Ostffyasszonyfán szaljogu gyógyszertár felállitására engedélyt nyert. Vajjon szerencsésnek érzi-e magát egy község, ha van patikája?

Közgyülés. Folyó hó 29-én tartotta a Jánosházai evang. gyülekezet számadó közgyülését, mely alkalommal jegyzőkönyvi köszönetét fejezte ki mindazoknak, kik az uj iskolájának felépitési költségeihez adományukkal hozzájárultak s lehetővé tették, hogy e kis gyülekezet eggyel szaporithatta a magyar kultura hajlékait.

A gyermektáplálás nagy problémája a megoldáshoz közel jutott. Ha ugyanis elválasztas idejétől kezdve »Posphatine Falliéres« gyermektápszerrel tápláljuk a gyermekeket, sohasem kell gyomorzavartól tartani. A legelőkelőbb gyermekorvosok tapasztalata szerint a Phosphatine Falliéres-nél nincs jobb és értekesebb tápszer, mert kellemes izü, könnyen emészthető, a fogzást megkönnyiti és biztositja a csontrendszer fejlődését.

Tűz Kissomlyón. Kedden este Bödecs János tulajdonát képező szalmakazal meggyuladt s elégett. A csendőrség nyomoz ez ügyben.

Halálos szerencsétlenség. Szombaton Káldra ment kocsin Jakab József jánosházai lakos vendégeket látogatni. Estelele indult haza. Kissomlyón véletlenül vagy miként azt ma sem tudni, leesett a kocsiról, de oly szerencsétlenül, hogy a kerékbe jutott s ugy vonszolta a ló egész házig. A szerencsétlen folyton kiabált segélyért, nem jött utas eléje, sőt Jánosháza közepéig is vonszolta, mig figyelmesek lettek a jajveszékelésre. Az uton, a szó szoros értelemben véve, a bal térd belső bütyke, a jobb karján a könyök teljesen elvásott. Lehorcsolta a jobb oldalon a bőrt, a máj is látható volt. A gondos orvosi kezelés dacára harmadnapra meghalt.

A m. kir. állami magvizsgáló állomás hivatalnokai, kik jelenleg szemlét tartanak a vidéken, hogy megtudják, kik árusitanak aranykas heremagvakat, tegnap sürgős utasitási kaptak, hogy a legszigorubban ügyeljenek, mizerint az országba került silány, kevert csiraképtelen répamagot ne hozzanak a kereskedők esetleg forgalomba. A mi kereskedőink is saját és a köz érdekében cselekednének, ha csakis legelsőrangu cégnél szerzik be a répamagvakat, amennyiben nem az olcsó ár nyujt biztositékot a mag megbizhatóságára nézve, hanem annak fajazonossága és jó csiraképessége adja meg az igazi értékét. Ezért a gazdaközönséget is figyelmeztetjük, hogy csakis ott fedezze répamag szükségletét, ahol teljesen megbizható magvakat árusitanak.

A szégyen miatt felakasztotta magát. Darabos János Kissomlyóról hétfőn bement a a jánosházai vásárra kissé mulatni. Egyik vendéglőből a másikba ment, folyton zavart idézve elő, végre néhány legény elővette és jól elverték. Késő este haza érkezett a szülői házhoz Somlyóra, ahol az apja szemrehányással illette, látva az állapotát. A fiu erre boszuból kiment az utcára s beverte az apja házának az ablakait. »Varj te rossz fiu« mondta az apa — »vaied a csendőrök bánnak el majd«. Befogta a lovát s Jánosházára jött csendőrökért. A csendőröknek nem volt vele dolga, mire kiérkeztek, az iskolaépület előtt egy gesztenyefára felakasztotta magát s meghalt.

A Budapest, a függetlenségi és 48-as Kossuth-párt hivatalos lapja ma, is azokért a politikai ideálokért harcol, amelyekért Kossuth Lajos küzdött, akit benső kapcsolat fűzött a »Budapest«-hez, a lap megalapitásától kezdve. A »Budapest«-nek azonban csak az elvhűsége a régi, de tartalomban, formában és terjedelemben alkalmazkodott a magyar ujságirás hatalmas fejlődéséhez, ugy hogy bármelyik nagy fővárosi lappal felveszi a versenyt. Előnye laptársai fölött az, hogy rajzolói és fényképészei illusztrálják a személyeket, mint a külföldi világlapok. A »Budapest« minden uj előfizetője megkapja a »Magyarország Nagyasszonyai« cimü gyönyörü diszmunkát.

Csak Mautner-féle magvakat vásárolnak helyesen gondolkodó, számító gazdák és kertészek még akkor is, ha mások olcsóbbak volnának, mert tapasztalatból tudják, hogy ez csakis a magyak rovására és a vevők kárára lehetséges. 111

NYILT-TER.

(E rovatban közlöttekért a szerkesztőség felelősséget nem vállal.)

Bucsuzás

Jóbarátaimnak és ismerőseimnek mintegy két évtizeden át élvezve rokonszenvét és szeretetét, fájó érzések támadnak szivemben akkor, midőn Czelldömölkről, nagyrabecsült körükből sorsom távozásra késztet. Hogy a jövő mit rejt számomra, még bizonytalan, de batran és nyiltan állitom, hogy eddig életem legszebb éveit itt töltöttem el. Hálás vagyok mindazok iránt, akiknek vonzalma boldoggá tett és mindazok iránt, akik szeretetükkel életem derült egére fénylő, káprázatos napsugarakat varázsoltak. Isten áldja Önöket, tartsanak meg emlékezetükben épen ugy, amint az Önök emléke is örökké élni fog szivemben.

Landler Samu.

Épittetők figyelmébe!

Kisebb-nagyobb épületek felállitását, — épitőmesteri közreműködéssel — javitásokat, átalakitásokat jutányos áron elvállalom.

Wendler Mátyás

kőmüves-ácsmester, épitkezési vállalkozó.

AZ ÖREGEM

is mindig azt mondta, hogy szeplők eltüntetésére, valamint finom, puha bőr és fehér teint elérésére és megóvására nincs jobb szappan, mint a világhírű »Steckenpferd« liliom-tejszappan. Védjegye »Steckenpferd« készíti Bergmann et Co. ceg Tetschen a/E. Kapható minden gyógyszertár, drogueria, illatszer és minden e szakmába vágó üzletben. Darabja 80 fillér. Hasonlóképen csodálatosan beválik a Bergmann-féle »Manera« liliomtejkrém fehér és finom női kezek megóvására, ennek tubusa 70 fill., mindenütt kapható.

Eladó ház.

Czeldömölkön az Uj-telepen (Szentmárton-utca 19. sz.) ujonnan épült ház, mely áll: 2 szoba, 2 konyha és a szükséges mellékhelyiségekből, — ugyszintén nagy gyümölcsös kerttel, azonnal olcsó áron eladó. Bővebb felvilágositás nyerhető szerkesztőségünkben.

Ne vegyen
addig

szőlőoltványokat

mig Berecz Lajos Sági-utcai kertészetében meg nem tekinti a legkitünőbb, **kizárólag első osztályu** szőlőoltványokat.

Kapható minden hazai fajban.

Egy két és fél éves

zsemlye-tarka diplomás

tenyészbika

Kiniczky Lajos
Kemenesszentmártoni lakosnál azonnal eladó

Szőlő-oltványok

szőlővesszők és Gleditschia (élőkeritésnek alkalmas) **csemeték** beszerzésére legmelegebben ajánljuk a legjobb hírnévnek örvendő

Szücs Sándor Fia

szőlőtelepét Bihardiószegen.

Ha a saját érdekét tartja szem előtt, úgy ne vegyen addig oltványt vagy vesszőt, mig a fenti cég nagy képes árjegyzékét nem kérte; ingyen és bérmentve. Ezen árjegyzék minden szőlőbirtokost érdekel hasznos tartalmánál fogva.

Olcsó és pontos kiszolgálás
Számos elismerő level.

A tisztelt érdeklődők a telep megtekintésére szivesen láttatnak.

SAJÁT ÉRDEKE,

hogy lehetőleg összpontosítsa szükségleteinek beszerzését egy czégnél, mely ezután védi érdekeit legjobban.

ELŐNYEI:

1. Nem kell ismeretlen czégnek [illegible]
2. Nem lesznek szétágazó különlegességei
3. Állandó összeköttetésnél pontos és reális kiszolgálást biztosit magának
4. Állandó összeköttetése mindig vigyázni fog önt vevőjének megtartani.

Saját érdeke, hogy csak azért, előkelő czégnél tisztelhessen meg bizalmával.

Aufrecht és Geitschmiedt utóda

Elek és Társa r.-t.

Budapest, IV. Károly-körut 16 szám
Kapható kösvetlen házi fogyasztóknak, állandó összeköttetésüket fenyegszámára is:

1. A magyar és német irodalom összes termékei 2. Képek. 3. Borondók és bőrendárúk 4. Férfi fehérnemuek. 5. Látcsövek. 6. Fényképészlékek, felszerelések. 7. Vadászfegyverek, pisztolyok, flóbert 8. Chinaezüstárúk. 9. Csillár- és petróleumlámpák. 10. Rézb torok. 11. Szőnyegek. 12. Mindennemü hangszer

Fenti 12 osztálynak összes cikkei elsőrangu minőségüek és minden osztály cikkeiről külön kimerítő árjegyzékkel rendelkezünk és a kivánt árjegyzéket ingyen és bérmentve küldjük.

Eivunk: Vevőkörünk megtartása, pontos kiszolgálás, méltányos árak révén.

Minden felvilágositással szivesen szolgálunk

KÖNYVNYOMDÁNK
kedvező feltételek mellett egy fiut felveszünk
TANONCNAK

Kinek drága az egészége

és pénzét nem akarja hiábavaló dolgokra kidobni, az saját érdekében cselekszik, ha legalább egyszer-kétszer kipróbálja a világhírű

OROSZLÁN MENTHOL

sósborszeszt
a háziszerek királyát.

Kapható 44 filléres, 1·10 és 2·20 K eredeti üvegekben.

FŐ-ELÁRUSITÓ

Mayer István Czeldömölk
fűszer, csemege és liszt kereskedő.

Törvényesen bejegyzett védjegy.

Csuz, köszvény, reuma, szaggatás, nyirálás, oldalszurás, keresztcsontfájás, derék- oldal- vagy hátfájás, izom- és inbantalmak, kar- és lábgyengeség, merev végtagok, ujjak, görcsök, továbbá hűlés, megfázás vagy leghuzamból származó bajok azonnal enyhülnek az Oroszlán Mentho Sósborszesz használata által. Ha a fájó testrész a dörzsölést nem tűri, úgy borogatást alkalmazzunk.

Fogfájás, fejfájás, fejszaggatás, hajhullás, idegesség, bágyadtsag, kimerültség, általános gyengeség esetében kincsesel ér fel a valódi Oroszlán Menthol Sósborszesz.

Torokfájás, rekedtség, gégehurut, influenza, náthá ha fellép, úgy emlékezzék az Oroszlán Menthol Sósborszeszre, mely a legkitünőbb és legelterjedtebb háziszer.

Ezer és ezer más esetekben is kitünő sikerrel lesz az Oroszlán Menthol Sósborszesz használva.

Minden egyes üveghez bő használati utasitás van mellékelve. Sok ezer hálairatok tanuskodik róla, hogy az Oroszlán Menthol Sósborszesz az emberiség jótevője.

Vigyázzon a árú ellen utánzatok ellen.

A világ legelterjedtebb és legolcsóbb irógépe a „MIGNON“ megtekinthető: Dinkgreve Nándor papirkereskedésében. — Ára 160 korona.

A mesterdalnok . . .

Cipőm szép és tökéletes
Benne járni elvezetes
Mert ha cipőt szegzek, varrok,
Rajt' van

kaucsuk sarok . . .

BUTOROK

Hálók, ebédlők, uriszobák, szalónok, teljes szálloda, kávéház, vendéglő és kastélyberendezések, vas- és rézbutorok, szőnyegek, függönyök, csillárok, zongorák szállittatnak bárhova

készpénzért vagy rendkivül előnyös fizetési feltételekkel.

Diszes nagy butoralbum 1 K.

Teljes berendezésnél utazó mintakkal **díjmentesen küldetik bárhová**

MODERN

Lakberendezési Vállalat

Budapest, IV. Gerlóczy-u. 7.
(Központi városháza mellett.)

Szobafestéseket,

cím és templomfestéseket, mázolásokat, ugyszintén a szobafestői szakba vágó munkákat

jutányos áron

a legnagyobb megelégedésre keszitem.

Horváth Lajos

szoba, cimfestő és mázoló

Czeldömölk, Kis-utca 2. sz.
(Szőlő-vendéglő mellett.)

Ha „FORHIN"-nal permetez,

I-szor kevesebb a gond,
II-szor kevesebb a munka,
III szor kevesebb a munkabér!

mert a FORHIN — sokszorta megjavitott BORDÓI KEVERÉK kész állapotban!

Nagyon erösen tapad a nedves levélre is!

Bármily harmatnál permetezhet vele! Semmi üledéke nincs! Számtalan elismerő nyilatkozat! Gyártjuk az eddig dr Aschenbrandt szabadalmát képezett **Rézkénport** és **bordói port** is Kérjen ingyen és bérmentve leirást a

FORHIN-gyártól,
Budapest, VI. Váczi-ut 88.

Pénzt takarit ha ruha szükseglete

Altmann Bernát

az „Angol" divathoz cimzett

férfi és gyermekruha áruházában szerzi be

Pápán, Kossuth Lajos-utca 9. sz.

Költsége és fáradsága megtérül, mert a nagymennyiségü, csakis gyapjuszövetekből készült árukból nagy raktárt tart és azok itt előnyös árban szerezhetők be.

E cég versenyképessége felülmulhatlan.

Angol raglánban óriási választék.

2000 darab gyermek öltöny 5 koronától 20 koronáig.

Nyomatott Dinkgreve Nándor villanyérőre berendezett könyvnyomdájában Czeldömölk.